

mig over Fuglebjerg-Kredsens Nedlæggelse, skønt det forekommer mig, at den havde fortjent en bedre Skæbne. I 1866 satte den en stovt Bondemand ind her paa Tinget, der stemte imod Grundloven af 1866, og Kredsen vedblev at være ham tro, fordi han havde staaet fast, da det kneb, og da mange svigtede. Den Kreds har siden altid sendt Mænd ind paa Tinget, der stod fast paa den almindelige Valgret, som nu gennemføres. Jeg finder det derfor lidt vemodigt, at den Løn, denne Kreds nu faar, er, at den bliver udslettet, men jeg antager, at Fuglebjerg-Kredsens Vælgere ser paa Sagen paa samme Maade som jeg: Naar man virkelig vil, at Kravet om Forholdsmæssighed og Ligelighed skal ske Fyldest, hvilket kun kan ske derved, at vi faar færre Kredse og altsaa nogle flere Tillægsmandater, maa man ikke beklage sig; naar man vil Princippet, skal man selvfølgelig ogsaa ville Midlerne.

I øvrigt vil jeg sige til det ærede Medlem fra Mariager (H. P. Hansen), at der ikke er Tale om, at noget af de politiske Partier lukrerer ved Valgloven. Jeg er saa fuldstændig enig med den højtærede Indenrigsminister i, at der ikke er taget politiske Hensyn ved dens Udarbejdelse. Skal man lave en Valglov, maa man lave den saaledes, at man giver Vælgerne den Indflydelse, de skal have i Kraft af deres Antal, og ikke tager Hensyn til, om de hører til det ene eller andet Parti. Jeg maa derfor protestere imod det ærede Medlem fra Mariagers Opfattelse af, at Venstre lukrerer ved Valgloven. Vi har ikke taget partimæssige Hensyn, men har set ganske objektivt paa, hvad der vil være mest retfærdigt. Naturligvis kan man beklage, at saa mange Landkredse nedlægges, men regner man med Indbyggerantallet i de forskellige Amter, er der intet at sige dertil. Alt i alt kan jeg anbefale, at vi med Appel vedtager denne Valglov, som er en naturlig Følge af Grundloven, og de Principper, som er nedlagte i den, kan jeg fuldt ud anerkende.

Ellinger: Jeg ønsker, ganske for egen Regning, at gøre nogle Bemærkninger i Anledning af Udtalelser, som er faldet bl. a. fra det ærede Medlem fra Sæby (Pinstrup). Det ærede Medlem udtalte, at ved det, der nu skete, gik Landbostandens Indflydelse i det politiske Liv tilbage. Jeg vil gøre opmærksom paa, at hvis dette sker, sker det ikke i Kraft af den foreliggende Valglov med Hensyn til Folketinget, men i Kraft af den Grundlov, som nu ved-

tages i Forbindelse med Valgloven; men det ærede Medlem har i øvrigt Ret i, at Landbostandens Indflydelse i det politiske Liv vil gaa tilbage ved det, her sker, og jeg tilføjer — desværre. Jeg vil imidlertid hævde, at naar dette sker, er det for en stor Del deres Skyld, som har repræsenteret denne Landbostand, thi det Raab, der har lydt under Forfatningssagens Behandling, har jo været: Valgret og Valgret. Fra nogle Sider har der været talt om den lige og almindelige Valgret, andre har udtrykt sig paa en lidt anden Maade, idet de har sagt: almindelig Valgret. Jeg ved imidlertid ikke, hvorledes man skal indrette den almindelige Valgret, hvis man ikke vil gøre den lige, thi efter hvilke Principper skulde man egentlig gøre den ulige? Naar man er inde paa, at Valgretten skal være det dominerende eller rettere sagt det ene afgørende, saa kan man ikke anføre Grunde for, at en Mand skal have en større politisk Indflydelse, naar han bor længere fra en Nabo, end den Mand, som har nærmere til Naboen.

Vi ved alle, at ved den Maade, hvor paa den nu eksisterende Forfatning byggede Landstinget op, blev der givet Landbostanden en stor Indflydelse i det politiske Liv, den Indflydelse, der altid er betegnet som den privilegerede Valgret, og denne har man villet Livs. Nu skal jeg ikke sige noget om den Form, som den saakaldte privilegerede Valgret har, men kun bemærke, at Formaalet var dette: i Landstinget at give et Værn for visse Interesser, og disse Interesser var i høj Grad Landbostandens, thi selv om de, der udøvede den privilegerede Valgret, var Besiddere af det større Hartkorn, i alt Fald fuldt ud, inden vi fik de direkte Skattelove, saa vil ingen bestride, at der derigennem opnaaedes et virkelig Værn for Landbostandens Interesser. Det er imidlertid dette Værn, man i første Række har villet nedbryde, fordi det var saa populært at kalde det den privilegerede Valgret. For dem, der har deltaget i det politiske Liv i de senere Aar, er det ikke ukendt, at vi fra vor Side har stridt imod det Grundlag for Forfatningen, som nu gives, hvor der alene skal bygges paa Valgretten, og Gang paa Gang har vi tilladt os at gøre Befolkningen opmærksom paa, at Landbostandens Indflydelse paa det politiske Liv vil gaa tilbage. Men denne Tale fra min og andres Side er blevet mødt med Mistro; man har stadigvæk sagt til Landbostanden: Ja, her kommer nu disse Højremænd, og saa har man draget frem imod os baade